

Przedmiot:	Parazytologia i inwazjologia
Wymiar ECTS	4
Status	obowiązkowy
Forma zaliczenia końcowego	zaliczenie
Wymagania wstępne	zaliczenie przedmiotów: Anatomia zwierząt; Fizjologia zwierząt

Kierunek studiów:	weterynaria
Profil studiów	praktyczny
Kod formy studiów oraz poziomu studiów	SJ
Semestr studiów	5
Język wykładowy	polski

Prowadzący przedmiot:	UCMW
Nazwa jednostki właściwej dla koordynatora	

Efekty uczenia się:		Umieszczenie do (kod)	
Kod składnika opisu	Opis	efektu kierunku wego	dyscypliny
WIEDZA - zna i rozumie:			
PAR_W1	biologię pasożytniczych pierwotniaków, przywr i tasiemców, opisuje i wyjaśnia ich cykle rozwojowe oraz rozprzestrzenianie się wywołanych przez nie chorób, identyfikuje pasożyty i określa zagrożenia powodowane przez nie dla zdrowia zwierząt i ludzi	A.W13	WW
PAR_W2	oraz posługuje się terminologią parazytologiczną	A.W13	WW
PAR_W3	opisuje i interpretuje objawy kliniczne i zmiany anatomopatologiczne u zarażonych zwierząt oraz proponuje właściwą profilaktykę i leczenie chorób inwazyjnych wywołanych przez pierwotniaki, przywry i tasiemce	B.W3 B.W10	WW
UMIĘJĘTNOŚCI - potrafi:			
PAR_U1	zdiagnozować poznanymi metodami rodzaj i charakter inwazji	B.U3 B.U6	WW
PAR_U2	dobierać optymalną strategię postępowania w celu zwalczania poszczególnych pasożytów i weryfikuje swoje decyzje w zależności od stanu zdrowia zwierzęcia	B.U13	WW
PAR_U3	wdrażać właściwe środki prewencyjne	B.U25	WW
PAR_U4	współpracować z hodowcami i właścicielami zwierząt, a także z właściwymi służbami administracyjnymi, w zakresie zwalczania chorób pasożytniczych zwierząt	A.U12 C.U4	WW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE OGÓLNE - jest gotów do: O.K11			

Treści kształcenia:	
Wykłady	30 godz.
Parazytologia i Inwazjologia - wprowadzenie do przedmiotu. Definicja i rodzaje pasożytnictwa. Występowanie pasożytów w świecie zwierząt.	

Wprowadzenie do inwazji wywoływanych przez pasożytnicze pierwotniaki. Epizootiologia i patogenez inwazji świdrowców, rzęsistków, kokcydiów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Zarażenia pierwotniakami o potencjale zoonotycznym.

Charakterystyka zarażeń wywoływanych przez *Trypanosoma* spp. u ludzi i zwierząt. Znaczenie wektorów w transmisji świdrowców. Zwalczanie i zapobieganie inwazjom świdrowców u ludzi i zwierząt.

Epizootiologia i epidemiologia inwazji wywołanych przez *Babesia* spp., *Hepatozoon* sp., *Anaplasma* spp., Zarażenia wywołane przez *Plasmodium* spp.- malaria u ludzi i zwierząt.

Znaczenie inwazji wywoływanych przez rzęsistki u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Giardioza – epizootiologia, epidemiologia i patogenez inwazji. Giardioza w hodowli psów – zasady postępowania. Giardioza zoonotyczne aspekty inwazji. *Histomonas meleagridis* - epizootiologia zarażenia u ptaków.

Charakterystyka inwazji kokcydiów z rodzaju *Eimeria* u drobiu i innych gatunków ptaków. Zwalczanie i zapobieganie inwazjom kokcydiów u drobiu - diagnostyka kliniczna, laboratoryjna. Kokcydiozy zwierząt gospodarskich wywoływanych przez *Eimeria* spp. i *Isospora* spp. Zasady zwalczania inwazji kokcydiów u cieląt, królików i prosiąt. Epizootiologia i zasady zwalczania neosporozy na fermach bydła.

Kryptosporidioza – epizootiologia i zasady zwalczania inwazji u zwierząt i ludzi.

Charakterystyka kokcydioz zwierząt towarzyszących. Znaczenie inwazji kokcydiów z rodzaju *Isospora* (*Cystoisospora*) u kotów i psów. Diagnozowanie i zapobieganie inwazjom kokcydiów jelitowych w hodowlach zwierząt. Toksoplazmoza – epizootiologia, epidemiologia i patogenez inwazji u zwierząt i ludzi. Zasady zwalczania i zapobiegania toksoplazmozy u zwierząt i ludzi.

Tematyka zajęć

Charakterystyka inwazji wywoływanych przez przywry u ludzi i zwierząt. Budowa i znaczenie tegumentu u przywr. Kancerogeneza w inwazjach przywr u ludzi i zwierząt

Epizootiologia, patogenez i zasady zwalczania fascjolozy, dikroceliozy, paramfistomozy u przeżuwaczy i in. gatunków, oraz prostogonimoz u ptaków. Zarażenia wywoływane przez *Schistosoma* spp. – epidemiologia inwazji u zwierząt i ludzi.

Charakterystyka inwazji wywoływanych przez tasiemce. Budowa i znaczenie tegumentu u tasiemców. Epidemiologia i epizootiologia inwazji tasiemców z rodziny *Taeniidae* / *Taenia* spp., / i *Diphyllobothridae*. Epizootiologia, patogenez i zasady zwalczania inwazji tasiemców u koni, bydła, małych przeżuwaczy i ptaków – *Anoplocephalidae* i *Davaneidae*.

Charakterystyka inwazji tasiemców u zwierząt mięsożernych. Epizootiologia, patogenez i zasady zwalczania tasiemców *D. canium*, *Taenia* spp. i *Echinococcus* spp. Zoonotyczny potencjał inwazji

Charakterystyka pasożytniczych nicieni. Epizootiologia zarażeń wywoływanych przez słupkowce duże (*Strongylus* spp.) i małe (*Cyathostominae*) u koniowatych. Inwazje *Chabertia* sp. u przeżuwaczy. Specyfika zarażeń wywoływanych przez *Oesophagostomum* spp. u zwierząt gospodarskich.

Epizootiologia, epidemiologia, patogenez i zasady zwalczania inwazji glist (*Ascaridoidea*) i owsików (*Oxyuroidea*). Syndromy: OLM, VLM- rozpoznawanie, zapobieganie inwazji u ludzi.

Epizootiologia, epidemiologia, patogenez i zasady zwalczania inwazji tęgoryjców (*Ancylostomatidae*), węgorków (*Strongyloides* spp.) i włosogłówek (*Trichuridae*) u zwierząt towarzyszących i gospodarskich. CLM – rozpoznawanie, zapobieganie inwazji u ludzi.

Charakterystyka (epizootiologia i patogenez) inwazji nicieni żołądkowo-jelitowych (*Trichostrongylidae*) u przeżuwaczy (i koni). Charakterystyka hemonchozy, ostertagiozy, kuperiozy, nematodirozy u dużych i małych przeżuwaczy

Realizowane efekty uczenia się

PAR_W1, PAR_W2, PAR_W3,

Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny

Warunkiem zaliczenia zajęć w semestrze 1. zaliczenie sprawdzianów etapowych.

Przegląd klasycznych metod diagnostycznych stosowanych w parazytologii weterynaryjnej

Przegląd serologicznych i molekularnych metod diagnostycznych w parazytologii weterynaryjnej
Kokcydiozy kur, indyków, kaczek, gęsi i gołębi. Inwazje *Eimeria* spp. u drobiu - morfologia i cykle życiowe pasożytów, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania kokcydiozie w hodowlach ptaków.

Inwazje *Eimeria* spp. u cieląt i królików, Cystoizosporoza prosiąt - morfologia i cykle życiowe pasożytów, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania kokcydiozie w gospodarstwie i hodowli. Zasady rozpoznawania i postępowania w inwazjach wywołanych przez *Cryptosporidium* spp. i *Neospora caninum* u bydła

Kokcydiozy zwierząt mięsożernych; Inwazje *Cystoisospora* spp., *Hammondia* spp., i in.- morfologia i cykle życiowe pasożytów, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania kokcydiozie u psów i kotów. Rozpoznawanie i postępowanie w przypadkach inwazji *Toxoplasma gondii* u zwierząt. Specyfika inwazji *Sarcocystis* spp. u psów.

Tematyka zajęć

Giardioza u zwierząt towarzyszących i gospodarskich- epizootiologia, morfologia i cykl życiowy pasożyta, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania inwazjom u psów i kotów.

Specyfika rzęsistkowicy bydła i kotów - morfologia i cykle życiowe pasożytów, epizootiologia, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania inwazjom. Histomonozja ptaków; epizootiologia, patogeneza i zasady zawaczania. Epizootiologia i patogeneza inwazji wywołanych przez *Trypanosoma* spp.

Fascjoloza, dikrocelioza, paramfistomoza – charakterystyka zarażeń u przeżuwaczy i koniowatych - morfologia i cykle życiowe pasożytów, epizootiologia, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania w gospodarstwie i hodowli.

Inwazje przywr u zwierząt mięsożernych (*Opisthorchis felinus*, *Alaria alata*) i ptaków (*Prostogonimus* sp.) - morfologia i cykle życiowe pasożytów, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania. Specyfika inwazji *Schistosoma* spp. – zoonozy.

Anoplocefalidoza koni i moniezjoza bydła - morfologia i cykle życiowe pasożytów, epizootiologia, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania inwazjom. Inwazje tasiemców u zwierząt - morfologia i cykle życiowe pasożytów, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania. Dipilidioza i inwazje tasiemców z rodziny *Taeniidae* (*Taenia* spp., *Echinococcus* spp.) - morfologia i cykle życiowe pasożytów, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby zwalczania i zapobiegania.

Epidemiologia i epizootiologia inwazji *T. saginata*, *T. solium* u ludzi i zwierząt. Inwazje *H.nana* i *H. diminuta*. Specyfika inwazji tasiemców *Pseudophyllidea*.

Realizowane efekty uczenia się

PAR_U1, PAR_U2, PAR_U3, PAR_U4, O.K11

Sposoby weryfikacji oraz zasady i kryteria oceny

Studenci przeprowadzają badania parazytologiczne z użyciem adekwatnych metod diagnostycznych. Zaliczenie dwóch kolokwium /sprawdzianów pisemnych/ w semestrze (Kol.1- Inwazje pierwotniaków, Kol.2 - Inwazje przywr i tasiemców), wg skali dla odpowiedzi prawidłowych:

60-65% – dostateczny;

66-75% – dostateczny plus;

76-85% – dobry;

86-95% – dobry plus;

96-100% – bardzo dobry.

Student uzyskuje zaliczenie semestru po wypełnieniu powyższych wymagań

Literatura:

Gundlach J.L., Sadzikowski A.B. 2004. Parazytologia i parazytozy zwierząt, PWRiL.

Bowman D.D. 2012. Parazytologia weterynaryjna Georgis. Elsevier, Wrocław.

Podstawowa

Jańczak D., Gołąb E., Salamatin R., 2017 Parazytozy jelitowe : przewodnik diagnostyczno-terapeutyczny : zwierzęta domowe i egzotyczne : psy, koty, małe ssaki, gady

Taylor M.A., Coop R.L., Wall R.L. Veterinary Parasitology, Blackwell Publishing, 2007.

Uzupełniająca

Urquhart G.M. et al. Veterinary Parasitology, Longman Group UK 1987

Struktura efektów kształcenia:

Dyscyplina	Dziedzina nauk weterynaryjnych, dyscyplina: weterynaria	4,0	ECTS
------------	---	-----	------

Dyscyplina

Struktura aktywności studenta:

zajęcia realizowane z bezpośrednim udziałem prowadzącego	63	godz.	2,5	ECTS
--	----	-------	-----	------

w tym:

wykłady	30	godz.
---------	----	-------

ćwiczenia i seminaria	30	godz.
-----------------------	----	-------

konsultacje	1	godz.
-------------	---	-------

udział w badaniach	0	godz.
--------------------	---	-------

obowiązkowe praktyki i staże	0	godz.
------------------------------	---	-------

udział w egzaminie i zaliczeniach	2	godz.
-----------------------------------	---	-------

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość		godz.		ECTS
---	--	-------	--	------

praca własna	37	godz.	1,5	ECTS
--------------	----	-------	-----	------